

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

ABD BORÇ TAVANI - 15.06.2023

Deniz ÜNVER

Blog No: 61
15.08.2023

Deniz ÜNVER

Bağımsız Araştırmacı

ABD'de federal çalışanların, silahlı kuvvetlerin ve sosyal güvenlik ödemeleri için ABD hükümetinin tahvil ihraç ederek borçlanabileceği azami para miktarı anlamına gelen borç tavanı konusu bir kez daha krize dönüşmüştür. Temsilciler Meclisi'nde yapılan oylamanın ardından 31 Mayıs 2023 tarihinde ABD Senatosu 63 lehte ve 36 aleyhte oyla borç tavanını onaylamıştır.[1] ABD hükümetinin parasının tükenmeye başlamasından ve temerrüde düşmesinden sadece günler önce olduğu için bu yasanın zamanlaması oldukça kritiktir.

Anlaşma, ABD'nin borçlanma limitini 2025 yılına kadar yükselterek ABD maliye politikasına daha fazla sınırlama getirmiştir.[2] Bu aralıkta Başkan Joe Biden ve Kongre, ABD'deki 2024 seçimleri sonrasına kadar bu siyasi açıdan riskli konuyu bir kenara bırakacaklardır.[3] Böylece bu ekstra süre zarfında hükümet harcamalarının azaltılabileceği, enerji projeleri için izin sürecinin hızlandırılabilmesi ve kullanılmayan COVID-19 fonunun geri alınabileceği varsayılmaktadır.[4]

Ancak Kongre'de borç tavanının onaylanmasına karşı güçlü bir muhalefet bulunmaktadır. Artan hükümet borcunu kontrolsüz harcamaların kanıtı olarak gören Cumhuriyetçiler, borç tavanı yasasına şüpheyle yaklaşmışlardır.[5] Birçok Cumhuriyetçi, borç tavanına karşı çıkmıştır. Wyoming Cumhuriyetçi Senatörü John Barrasso'nun da ifade ettiği gibi, "Bu, hükümeti kontrol altına almak ve ulusumuzu sürdürülebilir bir mali yola sokmak için kaçırılmış bir fırsattır. Eğer borçla mücadele ve enflasyonu yenme konusunda ciddiye

çok daha fazlasının yapılması gerekmektedir."[6] Borç tavanının onaylanmasından önce Cumhuriyetçiler, 31,4 trilyon dolar değerindeki ulusal borcun büyümesini önlemek için daha fazla harcama kesintisi yapılması gerektiğini savunmuşlardır ki bu da yaklaşık olarak ABD ekonomisinin yıllık üretimine eşittir.[7]

Borç tavanının Senato'dan onay alması ABD ekonomisinde en azından bir süreliğine rahatlama yaratmıştır. Bu doğrultuda karara ilişkin yorumlar da gecikmemiştir. Demokrat Senato Çoğunluk Lideri Chuck Schumer'e göre, "Her iki partinin de sonunda temerrütten kaçınmak için bir araya gelmesi bu ülke için en uygun olanıdır,"[8] demiş ve Amerika artık rahat bir nefes alabilir"[9] şeklinde sözlerini tamamlamıştır. ABD Ticaret Odası İcra Kurulu Başkanı Suzanne Clark da "Başkan ve Kongre bir felaketi önlerken ileriye dönük daha sorumlu bir mali politika için de zemin hazırladılar"[10] demiştir. Ayrıca ABD Başkanı Biden, Temsilciler Meclisi'ndeki oylamanın ardından yaptığı açıklamada, "Bu anlaşma ABD halkı ve Amerikan ekonomisi için önemli bir gelişmedir. İmzalayıp yürürlüğe koyabilmem için Senato'yu bu anlaşmayı mümkün olan en kısa sürede kabul etmeye çağırıyorum."[11]

Yorumlardan da anlaşılacağı üzere ABD ekonomisi ciddi bir beladan kurtulmuştur. Borç tavanı konusunda bir uzlaşmaya varılamaması ihtimali olumsuz sonuçlar doğurabilirdi. Öncelikle eğer Cumhuriyetçiler ve Demokratlar Kongre'de borç tavanı konusunda anlaşamamış olsalardı bu ABD'nin 31,4 trilyon dolarlık borcunu ödeyememesi anlamına gelirdi.[12] Bu durumda ABD hükümeti daha fazla borçlanamayacaktı ve fonları hızla tükendiği için federal ve askeri çalışanların maaşlarını ve diğer yükümlülüklerini finanse edemez duruma düşecekti.[13] Buna ek olarak Beyaz Saray Ekonomik Danışmanlar Konseyi'nin tahminlerine göre, borç tavanı konusunda anlaşmaya varılamaması sonucu ABD ekonomisi yaklaşık %6,1 oranında küçülecekti.[14] Ayrıca Cambridge Üniversitesi Queens College'ın başkanı ekonomist Muhammed el Erian, bu temerrüdün ABD ekonomisi için bir durgunluk yaratabileceğini ifade etmiştir.[15] Dolayısıyla bu temerrüt sadece ticaret seviyelerine zarar vermekle kalmayacak, aynı zamanda daha fazla işsizliğe de neden olabilirdi. Bunun bir başka sonucu da diğer ülkelerdeki *mortgage* (konut kredisi) seviyelerinin artması olurdu.[16] Temerrüt hükümetler için borçlanmayı daha da maliyetli hale getirmektedir. Ayrıca Kongre'deki Cumhuriyetçiler ve Demokratlar arasındaki anlaşmazlıkların bir başka sonucu olarak hayat pahalılığı da artabilirdi.

Yine de borç tavanı ABD ve küresel ekonomilerin beladan kurtulduğu anlamına gelmemektedir. Fitch Ratings, ABD'yi olası bir kredi notu indirimi için gözlem altında tutmaya karar verdiğini açıklamıştır.[17] Söz konusu kurum, "Fitch, borç limiti etrafında tekrarlanan siyasi çıkmazların ve son dakika askıya almalarının, borç ve mali konularda yönetime olan güveni azalttığına inanmaktadır" demiştir.[18] Ayrıca Fitch tarafından borç tavanı sorunları nedeniyle ABD'de yönetimde son 15 yılda devamlı bir bozulma yaşandığı ifade edilmiştir.[19] Fitch Ratings'in görüşleri, borç tavanı dramının ABD ekonomisi için her zaman bir güven sorunu yaratmaya aday olduğunu açıkça göstermektedir.

Sonuç olarak borç tavanı krizinin ABD ve dünya ekonomilerinin kötüye gittiğinin bir başka göstergesi olduğunu belirtmek gerekmektedir. ABD'nin borçlarını ödemek için Bretton Woods sisteminden ve doların üstünlüğünden yararlanarak daha fazla kâğıt para bastığı, bir başka deyişle dünya ekonomisini daha fazla dolara boğarak sistemi kötüye kullandığı gerçeğini ortaya koymaktadır. Kongre'nin kararı temerrüdün olumsuz sonuçlarını bir kez

daha engellemiş olsa da borç tavanı dramı ABD ekonomisi için her zaman bir tehdittir ve borç tavanının onaylanması geçici bir çözüm olmaktan öteye gidememektedir. ABD'nin borç sorunu, ABD ekonomisinin büyüklüğü ve potansiyeli nedeniyle küresel ekonomi için de bir tehdittir.

*Fotoğraf: <https://www.businessinsider.com/when-will-us-reach-debt-ceiling-deadline-congress-negotiating-default-2023-3>

[1] James Politi, "US Senate Passes Bill to End Debt Ceiling Stand Off and Avoid Default ", *Financial Times*, June 2, 2023, <https://www.ft.com/content/6263e3eb-e831-4042-bd50-50c78a2f991e>

[2] Age.

[3] Age.

[4] Age.

[5] Natalie Sherman, US Debt Ceiling-What is it and Why there is one?, *BBC*, June 2, 2023, <https://www.bbc.com/news/business-65461927>

[6] Politi, "US Senate Passes Bill to End Debt Ceiling Stand Off and Avoid Default ".

[7] David Morgan, Richard Cowan and Moira Warburton, "US Debt Ceiling Bill Passes House with Bipartisan Support", *Reuters*, June 1, 2023, <https://www.reuters.com/world/us/us-debt-ceiling-bill-faces-narrow-path-passage-house-2023-05-31/>

[8] Politi, "US Senate Passes Bill to End Debt Ceiling Stand Off and Avoid Default ".

[9] Age.

[10] Age.

[11] Morgan et. al, "US Debt Ceiling Bill Passes House with Bipartisan Support".

[12] Dearbail Jordan, "Could A US Debt Default Unleash Global Chaos?", *BBC*, May 19, 2023, <http://https://www.bbc.com/news/business-65633280>

[13] Age.

[14] Age.

[15] Age.

[16] Age.

[17] Matt Egan, "Fitch Warns It Could Still Downgrade Americas Credit Rating Despite Debt Ceiling Resolution", *CNN*, June 2, 2023, <https://edition.cnn.com/2023/06/02/economy/fitch-credit-downgrade-warning/index.html>

[18] Age.

[19] Age.

Yazar hakkında :

Atıfta bulunmak için: ÜNVER, Deniz. 2024. "ABD BORÇ TAVANI - 15.06.2023." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2023 / 61. Ağustos 15. Erişim Temmuz 17, 2024. <https://avim.org.tr/public/Blog/ABD-BORC-TAVANI-15-06-2023>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır